

7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun birinci ve yirmibirinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna dört ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı ile İzmir Milletvekili Arif Er-tunga ve Mustafa Uyar'ın, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Aka-demileri Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna altı madde eklenmesine dair kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünaldı ve 11 arkadaşının, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Kanununun 1 nci maddesinin değiştiril-mesine ve bu kanuna 7 madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/483, 2/280, 2/410)

7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun birinci ve yirmibirinci mad-delerinin değiştirilmesine ve bu kanuna dört ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı (1/483)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 652/1433

24 . 2 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Ku-rulunca 17 . 1 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademi-leri Kanununun Birinci ve Yirmibirinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna dört ek mad-de eklenmesine dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun 1 ve 21 nci maddelerinin değiştiril-mesine ve bu kanuna ek dört madde eklenmesine dair kanun

TASARI GEREKÇESİ

1883 den 1952 yılına kadar Yüksek İktisat ve Ticaret okulları adı altında öğretim yapan kurumlar, 1952 yılından itibaren Siyasal Bilgiler Okulunun statüsüne tabi tutularak akademik kariyere girmişlerdir. Böylece Türkiye Büyük Millet Meclisince, asistan, doçent, profesör ve ordinaryüs profesör kadroları Akademilere tahsis edilerek, yeni öğretim üyelerinin bu statüye göre yetiştirilmeleri esas kabul edilmiştir.

1959 yılında 4936 sayılı Üniversiteler Kanununa paralel hükümler ihtiva eden 7334 sayılı Akademiler Kanunu yürürlüğe girmiş ve bu suretle bu kurumlar Akademik kariyerle birlikte bilimsel özerkliğe sahibolmuşlardır.

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun gerekçesinde gösterilmiş bulunan yolda gelişen Akademi-ler, öğretim ve eğitim fonksiyonlarının yanında araştırma yapan Üniversite Kurumları hali-

ne getirilmiştir. 7334 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle öğretim süresi 3 yıldan 4 yıla çıkarılmış, yeni kürsüler ile birlikte doktora kurs ve seminerleri ihdas edilmiş, böylece lisans üstü öğretim yapan Akademiler ayrıca araştırma enstitüleri kurmakla da görevlendirilmiştir.

Akademiler, öğrenci sayısının süratle artmasından doğan ihtiyaçları karşılamak için, eğitim, araştırma ve yayın fonksiyonlarının kanunla emredilen mahiyet ve seviyede yapılmasına çalışmışlardır. Fakat harcanan bu gayretler gereken malî ve hukukî imkânlarla desteklenememiştir. Nitekim, Türkiye Yüksek Öğretim gençlerinin dörtte birinden fazlasının Akademiler çatısı altında toplanmasına rağmen, üniversitelerle aynı fonksiyon ve sorumluluğu taşıyan İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerine verilen ödenek, üniversitelerin cari giderlerinin ancak % 3 ü seviyesinde kalmıştır.

Öte yandan memleketin ekonomik kalkınmasında muhtac olduğumuz kalifiye unsurları yetiştirmek çabası içinde olan bu kurumlar tüzel kişilikten yoksun oldukları için, özel sektörün teklif ettiği malî destekten de faydalanma yoluna gidememişlerdir.

Bütün bu gerçekler, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin yaşamaları ve gelişmeleri ve yenilerinin açılması için tüzel kişiliğe sahip olmalarını zorunlu kılmıştır.

Bilindiği gibi iktisadi gelişme, her bakımdan iyi teçhiz edilmiş yüksek öğretim müesseselerinde, yeter sayıda yetiştirilen bilim adamı, iktisatçı ve işletme idarecileri tarafından sağlanabilir. Ancak, Akademi öğretim üyeleri ve yardımcılarına üniversitelerdeki imkânların tamammaması, bu kurumları eleman ihtiyaçlarının karşılanmasında büyük zorluklarla karşılaştırmıştır.

Akademiler, gerek özel sektördeki gerekse kamu sektöründeki iktisadi teşekküllere, bilimsel ve teknik bilgilere sahip sevk ve idareci yetiştirme fonksiyonunda mühim yer işgal etmektedirler. Bu itibarla, akademilerin faaliyetlerini engelleyen noksanların süratle tamamlanması lüzumlu ve zaruridir.

Yukarda açıklanan sebeplerle 7334 sayılı Akademiler Kanununun 1 ve 21 nci maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna ek dört madde eklenmesine dair kanun tasarısı yüksek tasviplerinize sunulmuştur.

İzmir Milletvekilleri Arif Ertunga ve Mustafa Uyar'ın, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna altı madde eklenmesine dair kanun teklifi (2/280)

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna altı madde eklenmesine dair kanun teklifimiz, gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerini saygıyla rica ederiz.

21 . 4 . 1966

İzmir Milletvekili
Arif Ertunga

İzmir Milletvekili
Mustafa Uyar

GEREKÇE

Genel gerekçe

1883 ten 1952 yılına kadar, Yüksek İktisat ve Ticaret Okulları adı altında öğretim yapan müesseselerimiz, 1952 yılından itibaren Siyasal Bilgiler Okulunun statüsüne tabi tutularak akademik kariyere sahib olmuşlardır. Böylece Türkiye Büyük Millet Meclisince asistan, doçent, profesör ve ordinaryüs profesör kadroları akademilere tahsis edilerek yeni öğretim üyelerinin bu statüye göre yetiştirilmeleri imkânı sağlanmıştır.

Bundan sonra, 1946 tarih ve 4936 sayılı Üniversiteler Kanununa paralel hükümler ihtiva eden 7334 sayılı Akademiler Kanunu 15 . 6 . 1959 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu suretle müesseselerimiz akademik kariyerle birlikte ilmî muhtariyeti de iktisabetmişlerdir.

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun gerekçesinde gösterilmiş bulunan yolda tekâmül eden akademiler, öğretim ve eğitim fonksiyonlarının yanında, araştırma yapan üniversiter kurumlar haline getirilmiştir. 7334 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle öğretim süresi üç yıldan dört yıla çıkarılmış, doktora, kur ve seminerleri ihdas edilmiş, böylece lisans üstü öğretim yapan müesseselerimiz ayrıca araştırma enstitüleri kurmakla da görevlendirilmiştir.

Müesseselerimiz, öğrenci sayısının süratle artmasından doğan ihtiyaçları karşılamak için öğretim, eğitim, araştırma ve yayın fonksiyonlarının kanunla emredilen mahiyet ve seviyede yapılmasına çalışmışlardır. Fakat, haccanan bu gayretler gereken malî yardımlarla desteklenememiştir. Nitekim, Türkiye yüksek öğrenim gençliğinin % 25 inin akademiler çatısı altında toplanmasına rağmen, üniversitelerle aynı fonksiyon ve sorumluluğu taşıyan İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerine verilen ödenek üniversitelerin cari giderlerinin aneak % 3 ü seviyesinde kalmıştır.

Öte yandan memleketin ekonomik kalkınmasında muhtacolduğumuz kalifiye unsurları yetiştirmek çabası içinde olan bu müesseseler tüzel kişilikten yoksun oldukları için özel sektörün teklif ettiği malî destekten de faydalanma yoluna gidememişlerdir.

Bütün bu gerçekler, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin yaşamaları ve gelişmeleri için tüzel kişiliğe sahibolmalarını zorunlu kılmıştır.

Bilindiği gibi, iktisadi gelişme, her bakımdan iyi teçhiz edilmiş yüksek öğretim müesseselerinde, yeter sayıda yetiştirilen bilim adamı, iktisatçı ve işletme idarecileri tarafından sağlanabilir.

Akademilerimiz gerek özel sektördeki, gerek kamu sektöründeki iktisadi teşekküllere, teknik bilgilere sahip sevk ve idareci yetiştirme fonksiyonunda mühim bir yer işgal etmektedirler. Bu itibarla akademilerin faaliyetlerini engelliyen noksanların süratle tamamlanması lüzumlu ve faydalıdır. Bunun için de :

1959 tarih ve 7334 sayılı Akademiler Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılarak bu bu müesseselere tüzel kişilik verilmesi ve katma bütçelerle üniversitelere paralel hak ve ödeneklerin sağlanması amacı ile bu teklifi hazırlanmış bulunmaktayız.

Madde gerekçeleri

Madde 1. — Bu madde ile İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri özerk bir tüzel kişiliğe kavuşturulmakta ve yüksek bilim, araştırma, öğretim ve eğitim müesseseleri haline getirilmektedir.

Ek madde 1. — Bu madde ile akademiler bağış ve vasiyet kabulüne, istikraz ve benzerlerinden başka her türlü hukukî işlemleri yapmaya ve bunları ne şekilde yapabileceği hükme bağlanmaktadır.

Ek madde 2. — Bu madde ile de akademiler katma bütçe ile yönetilir hale getirilmekte ve ita âmirlerinin akademi reisleri olduğu tâyin edilmektedir. Bütçelerinin nasıl hazırlanacağı da bu maddede izah edilmektedir.

Ek madde 3. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin gelir kaynakları sayılmaktadır.

Ek madde 4. — Bu madde ile her akademiye 300 000 liraya kadar döner sermaye verilebileceği derpiş edilmiştir.

Ek madde 5. — Ek 5 nei madde akademilerin her türlü giderleri hakkında 2490 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmıyacağı, bu konudaki esasların akademilerarası kurulla tesbit edileceği kabul edilmiş bulunmaktadır.

Ek madde 6. — Bu madde ile de akademilerin öğretim üye ve yardımcılarının aylık ve ödenekleri ile personel rejimi ve emeklilik işlemleri hakkında üniversite öğretim üyeleri ve yardımcılarına ilişkin kanun hükümlerinin uygulanacağı tesbit edilmiştir.

Diğer maddeler formel maddelerdir.

İZMİR MİLLETVEKİLLERİ ARIF ERTUNGA VE MUSTAFA UYAR'IN TEKLİFİ

7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna altı madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 8 Haziran 1959 tarih ve 7334 sayılı Kanunun 1 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

«İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri özerkliği ve tüzel kişiliği olan yüksek bilim, araştırma, öğretim ve eğitim müesseseleridir.

Akademiler, profesörler kurulu kararı ile araştırma ve öğretim enstitüleri ve kurumları kurabilir. Bunların idare ve faaliyet usulleri yönetmeliklerinde gösterilir ve profesörler kurulları bunlara tüzel kişilik tanıyabilir.»

MADDE 2. — 8 Haziran 1959 tarih ve 7334 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir:

EK MADDE 1. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri bağış ve vasiyet kabulüne, istikraz ve benzerlerinden başka her türlü hukukî işlemler yapmaya yetkilidir.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerine bağışlanan veya vasiyet edilen taşınmaz mallarla, bağışlanan veya vasiyet edilen paralar karşılığında akademilerin taşınmaz mal edinmeleri halinde bunlar da adlarına tapu kütüğüne kaydolunur.

Bağış ve vasiyetlerin kullanılmasında bağışlayanların veya vasiyet yapanların koydukları, kanuna göre muteber, kayıtlara ve şartlara uyulur.

EK MADDE 2. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri birer katma bütçe ile yönetilir. Akademilerin ita âmirleri, akademi reisleridir. Tahakkuk memurlarını kendileri tâyin eder. Akademilerin bütçe hazırlıklarını profesörler kurulları yapar, bütçe Ağustos ayının sonuna kadar Maliye Bakanlığına sunulur.

EK MADDE 3. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin gelir kaynakları şunlardır :

- a) Genel bütçeden verilecek ödenekler,
- b) Özel idare ve belediyelerce ve başka kurumlarca yapılacak yardımlar,
- c) Akademilerce alınacak harçlar ve ücretler,
- d) Akademilerde yaptırılacak araştırma ve danışmalar karşılığı olarak ilgili kuruluş veya kişilerden alınacak paralar (bu hizmetleri fiilen yapanlara verilecek hisseler akademilerarası kurulca tesbit edilecek esaslara göre tâyin edilir.)
- e) Yayın satış gelirleri,
- f) Akademilerin taşınır ve taşınmaz mallarının gelirleri,
- g) Bağışlar ve vasiyetler,
- h) Döner sermaye gelirleri.

EK MADDE 4. — Her akademiye, 300 000 liraya kadar, bütçelerine konulacak ödeneklerden döner sermayeye verilebilir.

EK MADDE 5. — Akademiler tarafından yapılan inceleme ve araştırmalar ile yayımlarının gerektireceği her türlü giderler hakkında 2490 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu konuda uygulanacak esaslar akademilerarası kurulca belirtilir.

EK MADDE 6. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri öğretim ve üye yardımcılarının aylık ve her türlü ödenekleri ile personel rejimi ve emeklilik işlemleri üniversite öğretim üyeleri ve yardımcılara ilişkin kanun hükümlerine tabidir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünal ve 11 arkadaşının, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna 7 madde eklenmesine dair kanun teklifi (2/410)

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İlişte sunulan kanun teklifimiz hakkında gerekli işlemin yapılmasını arz ve rica ederiz.

Mehmet Ünal
ve 15 arkadaşı

Adana <i>Mehmet Ünal</i>	Sivas <i>Rifat Öçten</i>	Hatay <i>Mustafa Deliveli</i>	Mardin <i>Abdurrahman Bayar</i>
Amasya <i>Macit Zeren</i>	Urfa <i>Hasan Oral</i>	Rize <i>O. Mecdi Agun</i>	Tokat <i>Ali Altuntaş</i>
Bilecik <i>Mehmet Orhan Tuğrul</i>	Eskişehir <i>İsmet Anı</i>	Eskişehir <i>Ömer Ucuşal</i>	Muğla <i>İlyas Karaöz</i>

7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun birinci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna altı madde eklenmesine dair

GEREKÇE

1883 ten 1952 yılına kadar, yüksek iktisat ve ticaret okulları adı altında öğretim yapan müesseselerimiz, 1952 yılından itibaren Siyasal Bilgiler Okulunun statüsüne tabi tutularak akademik kariyere sahibolmuşlardır. Böylece Türkiye Büyük Millet Meclisince asistan, doçent, profesör ve ordinaryüs profesör kadroları akademilere tahsis edilerek yeni öğretim üyelerinin bu statüye göre yetiştirilmeleri imkânı sağlanmıştır.

Bundan sonra, 1946 tarih 4936 sayılı Üniversiteler Kanununa paralel hükümler ihtiva eden 7334 sayılı Akademiler Kanunu 15 . 6 . 1959 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu suretle müesseselerimiz akademik kariyerle birlikte ilmi muhtariyeti de iktisabetmiştir.

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun gerekçesinde gösterilmiş bulunan yolda tekâmül eden akademiler, öğretim ve eğitim fonksiyonlarının yanında, araştırma yapan üniversite kurumları haline getirilmiştir. 7334 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle öğretim süresi 3 yıldan 4 yıla çıkarılmış, doktora kur ve seminerleri ihdas edilmiş, böylece lisans üstü öğretim yapan müesseselerimiz ayrıca araştırma enstitüleri kurmakla da görevlendirilmiştir.

Müesseselerimiz, öğrenci sayısının süratle artmasından doğan ihtiyaçları karşılamak için öğretim, eğitim, araştırma ve yayın fonksiyonlarının kanunla emredilen mahiyet ve seviyede yapılmasına çalışmışlardır. Fakat, harcanan bu gayretler gereken malî yardımlarla desteklenememiştir. Nitekim, Türkiye yüksek öğrenim gençliğinin % 25 inin akademiler çatısı altında toplanmasına rağmen, üniversitelerle aynı fonksiyon ve sorumluluğu taşıyan iktisadi ve ticari ilimler akademilerine verilen ödenek üniversitelerin cari giderlerinin ancak % 3 ü seviyesinde kalmıştır.

Öte yandan memleketin ekonomik kalkınmasında muhtac olduğumuz kalifiye unsurları yetiştirmek çabası içinde olan bu müesseseler tüzel kişilikten yoksun oldukları için özel sektörün teklif ettiği malî destekten de faydalanma yoluna gidememişlerdir.

Bütün bu gerçekler, iktisadi ve ticari ilimler akademilerinin yaşamaları ve gelişmeleri için tüzel kişiliğe sahibolmalarını zorunlu kılmıştır.

Bilindiği gibi, iktisadi gelişme, her bakımdan iyi teçhiz edilmiş yüksek öğretim müesseselerinde, yeter sayıda yetiştirilen bilim adamı, iktisatçı ve işletme idarecileri tarafından sağlanabilir.

Akademilerimiz gerek özel sektördeki, gerek kamu sektöründeki iktisadi teşekküllere, teknik bilgilere sahip sevk ve idareci yetiştirme fonksiyonunda mühim bir yer işgal etmektedirler. Bu itibarla akademilerin faaliyetlerini engelliyen noksanların süratle tamamlanması lüzumlu ve faydalıdır. Bunun için de :

1959 tarih ve 7334 sayılı Akademiler Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılarak bu müesseselere tüzel kişilik verilmesi ve katma bütçelerle üniversitelere paralel hak ve ödeneklerin sağlanması amacı ile bu tasarı tasviplerine sunulmuştur.

CUMHURİYET SENATOSU ADANA ÜYESİ M. ÜNALDI VE 11 ARKADAŞININ TEKLİFİ

7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna 7 madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 8 Haziran 1959 tarih ve 7334 sayılı Kanunun 1 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

«İktisadi ve Ticari İlimler akademileri özerkliği ve tüzel kişiliği olan yüksek bilim, araştırma, öğretim ve eğitim müesseseleridir.

Akademiler, Profesörler Kurulu kararı ile araştırma ve öğretim enstitüleri ve kurumları kurabilir. Bunların idare ve faaliyet usulleri yönetmeliklerinde gösterilir. Ve Profesörler Kurulları bunlara tüzel kişilik tanıyabilir.»

MADDE 2. — Aynı Kanuna aşağıdaki yedi madde eklenmiştir :

EK MADDE 1. — İktisadi ve Ticari İlimler akademileri bağış ve vasiyet kabulüne, istikraz ve benzerlerinden başka her türlü hukukî işlemler yapmaya yetkilidirler.

İktisadi ve Ticari İlimler akademilerine bağışlanan veya vasiyet edilen taşınmaz mallarla, bağışlanan veya vasiyet edilen paralar karşılığında fakültelerin taşınmaz mal edinmeleri halinde bunlar da adlarına tapu kütüğüne kaydolunur.

Bağış ve vasiyetlerin kullanılmasında bağışlayanların veya vasiyet yapanların koydukları kanuna göre muteber, kayıtlara ve şartlara uyulur.

EK MADDE 2. — İktisadi ve Ticari İlimler akademeleri birer katma bütçe ile yönetilir. Fakültelerin ita âmirleri, fakülte dekanlarıdır. Tahakkuk memurlarını kendileri tâyin eder. Fakültelerin bütçe hazırlıklarını Profesörler Kurulları yapar. Bütçe Ağustos ayının sonuna kadar Maliye Bakanlığına sunulur.

EK MADDE 3. — İktisadi ve Ticari İlimler akademilerinin, gelir kaynakları şunlardır :

- a) Genel bütçeden verilecek ödenekler,
- b) Özel idare ve belediyelere ve başka kurumlara yapılacak yardımlar,
- c) Fakültelere alınacak harçlar ve ücretler;
- d) Fakültelerde yaptırılacak araştırma ve danışmalar karşılığı olarak ilgili paralar (bu hizmetleri fiilen yapanlara verilecek hisseler Fakültelerarası Kurulca tesbit edilecek esaslara göre tâyin edilir.)
- e) Yayın satış gelirleri,
- f) Fakültelerin taşınır ve taşınmaz mallarının gelirleri;
- g) Bağışlar ve vasiyetler,
- h) Döner sermaye gelirleri.

EK MADDE 4. — Her akademiye, 300 000 liraya kadar bütçelerine konulacak ödeneklerden döner sermaye verilebilir.

EK MADDE 5. — Akademiler, tarafından yapılan inceleme ve araştırmalar ile yayımların gerektireceği her türlü giderler hakkında 2490 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu konuda uygulanacak esaslar Akademilerarası Kurulca elirtilir.

EK MADDE 6. — İktisadi ve Ticari İlimler akademileri öğretim üye ve yardımcıların aylık ve her türlü ödenekleri ile personel rejimi ve emeklilik işlemleri üniversite öğretim üyeleri ve yardımcılarına ilişkin kanunun malî ve müteferrik hükümlerine tabidir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

8 . 4 . 1968

Esas No: 1/483, 2/280, 2/410

Karar No: 25

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza havale edilen, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun birinci ve yirmibirinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna dört ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı ile İzmi. Milletvekili Arif Ertunga ve Mustafa Uyar'ın, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun birinci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna altı madde eklenmesine dair kanun teklifi, yine Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünal'dı ve 11 arkadaşının, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Kanununun 1 ne maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna 7 madde eklenmesine dair kanun teklifi, teklif sahipleri ile Millî Eğitim, Maliye bakanlıkları temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Aynı mahiyette olan tasarı ve tekliflerin tevhide görüşülmesine ve müzakereye Hükümet tasarısının esas alınmasına karar verildi.

7334 sayılı Kanunun 1 ne ve 21 ne maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı, esas olarak İktisadi ve Ticari İlimler akademilerine tüzel kişilik verilmesini akademilerde vazife gören öğretim üyelerinin akademi tazminatlarını 115 sayılı Kanunla değişik 4936 sayılı Üniversiteler Kanunundaki üniversite öğretim üyelerinin tazminatları seviyesine çıkar mayı derpiş etmektedir.

Böyle bir gaye ile Komisyonumuza tevdi edilen kanun tasarısı, Komisyonumuzca tamamen benimsenerek aynen kabul edilmesine karar verilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisıyla Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Çanakkale <i>Ahmet Nihat Akay</i>	Sözcü Antalya <i>Ihsan Ataöv</i>	Kâtip Ankara <i>Ali Rıza Çetiner</i>	Adana Söz hakkım mahfuz <i>Hasan Aksay</i>
Afyon Karahisar <i>Osman Attilâ</i>	Erzurum Söz hakkım mahfuzdur <i>Nihat Diler</i>	Gaziantep <i>Naşit Sarıca</i>	İstanbul <i>Mehmet Yardımcı</i>
Kastamonu <i>A. Şevket Boşça</i>	Uşak Söz hakkım saklıdır <i>Fahri Uğasızoğlu</i>	Uşak <i>Orhan Dengiz</i>	Yozgat Söz hakkım mahfuzdur <i>Nuri Kodamanođlu</i>

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plân Komisyonu

Esas No. : 1/483, (2/280, 2/410)

Karar No. : 205

22 . 3 . 1969

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan (7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun birinci ve yirmibirinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna dört ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı, Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünalı ve 11 arkadaşının, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna 7 madde eklenmesine dair kanun teklifi ile, İzmir Milletvekilleri Arif Ertunga ve Mustafa Uyar'ın, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna altı madde eklenmesine dair kanun teklifleri) Millî Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı temsilcileri ve Akademi başkanlarının da katıldıkları toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Komisyonumuz, tasarı ve tekliflerin aynı mahiyette olduklarını görerek tasarıyı görüşmeye esas almıştır.

Malûmları olduğu üzere, mâzileri 70 - 80 sene ye inhisar eden, bîdayette okul ve 1959 yılında da akademi ismini alan bu okullar memleketimizin malî sahada muhtac olduğu elemanları yetiştirmektedir. 1959 yılından itibaren aynı üniversiteler gibi öğretim ve eğitim yapan ve araştırmalarda bulunan akademiler, maalesef malî ve hukukî imkânlarla desteklenmemişlerdir, iktisadi kalkınma bu dalda yetişmiş elemanlarla sağlanabilir. Üniversite öğretim üye ve yardımcılarına sağlanmış olan imkânların akademilere tanınmış olma ve bu müesseselerin ihtiyacı olan öğretim üyesi temininde zorluklar meydana getirmektedir.

Bu zorlukları bertaraf etmeyi öngören tasarı Komisyonumuzca olumlu karşılanmış, ancak, 7334 sayılı Kanun ile malî yönden üniversitelerle aynı paralelde iken 1115 sayılı kanun ile denge akademiler aleyhine bozulmuştur. aynı ilim formasyonuna sahibolan akademi öğretim üyelerini üniversiteler seviyesine getirebilmek ve bugünkü şartlar içinde yapılması düşünülen üniversite öğretim üyelerinin tazminatları hakkında çalışmalar da dikkate alınarak ileride bozulabilecek olan dengenin bozulmasını önlemek gayesiyle 21 nci madde ;

«Madde 21. — Akademi profesörleri, doçentleri, Devlet memurları için kabul edilmiş olan belli çalışma saatlerinde görevlerinin gerektirdiği yerlerde bulunmakla, bağlı olduğu bilim ve ihtisas kolunda araştırma, çalışma ve yayımlar yapmak ve yardımcılarına yaptırmakla, öğrencilere belli kabul saatleri ayırarak onlara gerekli sahalarda yardım etmek ve yol göstermekle, profesörler meclisi Yönetim Kurulu veya akademilerarası kurul tarafından kendilerine verilen işleri görmekle, akademiye kurulacak komisyonlarda bulunmakla veya kendilerine verilecek başka geçici görevleri yapmakla yükümlüdürler. Ancak belli çalışma saatlerinden haftada 8 saati aşmamak ve akademideki görevlerine hâle vermemek şartıyla, meslekleriyle uygun olan bilim ve ihtisaslarına giren serbest işleri yapabilirler ve ek görev tazminatını gerektiren hizmetlerden başka, 3656 sayılı Kanunun 18 nci maddesi esaslarına göre adı geçen maddede yazılı görevlerden yalnız birini alabilirler.»

«Akademi ve akademilere bağlı kurumlarda, fillî olarak öğretim görevinde bulunan ve 22 nci maddeye göre resmî ve özel bir işi bulunmayan öğretim üye ve yardımcılarına aylıkları ile Akademi Başkanlığı, Akademi Başkan yardımcılığı, Enstitü Müdürlüğü, Lâboratuvar Şefliği gibi akademi içinde alınan ücretli yönetim hizmetlerine ait ek görev tazminatından ve devrim tarihi dersi veya konferans ücretlerinden başka, akademideki, lâboratuvar, seminer gibi çalışmalarına karşılık, her ay, 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu ile ek ve ta'dillerinde yer alan hükümler dairesinde tazminat

verilir. Bu ödemelerde 28 Şubat 1958 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.»

«Üniversite ve diğer iktisadi ve ticari ilimler akademisi öğretim üyeleriyle, iktisadi ve ticari ilimler akademisinde öğretim yapacak nitelikleri haiz olup 3656 sayılı Kanunun 18 nci maddesine göre akademilerde görev alacak olanların bu görevlerinden dolayı aylık veya ücret almaları esas görevlerine ait tazminatlarına hanel getirmez.»

4936 sayılı Kanunun 62 nci maddesi hükmü ek ve değişiklikleri ile birlikte aynen akademi mensupları hakkında da uygulanır. Bu maddede sözü geçen organlardan üniversite senatosu yerine Akademilerarası Kurul, Fakülte Profesörler Kurulu yerine Akademi Profesörler Kurulu, Fakülte Dekanı yerine Akademi Reisi aynı görevleri yaparlar. Bu hususla ilgili tahsisat Akademiler bütçesine konulur.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri öğretim üye ve yardımcılarının personel rejimi 4936 sayılı Kanun ve ek ve tādilleri hükümleri dairesinde yürütülür. Şekli ile, diğer maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Kütahya <i>M. Erez</i>	Başkan V. Kayseri <i>F. Köksal</i>	Sözcü Zonguldak <i>K. D. Sungun</i>	Kâtip Ordu <i>Ş. Pehlivanoğlu</i>
Ankara <i>O. Eren</i>	Balıkesir S. Koç İmzada bulunamadı	Çanakkale <i>Ş. İnan</i>	Eskişehir <i>M. İ. Anır</i>
Giresun <i>K. Bosuter</i>	Gümüşane <i>S. Ö. San</i>	İstanbul <i>N. Eroğan</i>	İstanbul <i>M. Güven</i>
Konya <i>M. N. Kalaycıoğlu</i> İmzada bulunamadı	Niğde <i>H. Özalp</i>	Trabzan <i>A. R. Uzuner</i> İmzada bulunamadı	Uşak <i>O. Dengiz</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

7334 sayılı İktisadi ve Ticari ilimler Akademileri Kanununun birinci ve yirmibirinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna dört ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 7334 sayılı Kanunun 1 ve 21 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 1. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri bilimsel özekliği ve tüzel kişiliği haiz eğitim, öğretim ve araştırma yapan yüksek dereceli akademik kurumlardır.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri bir tek Katma Bütçe ile yönetilir. Akademilerin ita âmirleri, Akademi Başkanlarıdır. Tahakkuk memurlarını kendileri tâyin eder. Akademilerin bütçe hazırlıklarını profesörler kurulları yapar, Bütçe Temmuz ayının sonuna kadar Millî Eğitim Bakanlığına sunulur.»

«Madde 21. — Akademi profesörleri, doçentleri, Devlet memurları için kabul edilmiş olan belli çalışma saatlerinde görevlerinin gerektirdiği yerlerde bulunmakla, bağlı olduğu bilim ve ihtisas kolunda araştırma, çalışma ve yayımlar yapmak ve yardımcılara yaptırmakla, öğrencilere belli kabul saatleri ayırarak onlara gerekli sahalarda yardım etmek ve yol göstermekle, Profesörler Meclisi Yönetim Kurulu veya Akademilerarası Kurul tarafından kendilerine verilen işleri görmekle, akademiye kurulacak komisyonlarda bulunmakla veya kendilerine verilecek başka geçici görevleri yapmakla yükümlüdürler. Ancak belli çalışma saatlerinden haftada 8 saati aşmamak ve akademideki görevlerine hâlel vermemek şartıyla, meslekleriyle uygun olan bilim ve ihtisaslarına giren serbest işleri yapabilirler ve ek görev tazminatını gerektiren hizmetlerden başka, 3656 sayılı Kanunun 18 nci maddesi esaslarına göre adı geçen maddede yazılı görevlerden yalnız birini alabilirler.

Akademi ve akademilere bağlı kurumlarda fiilî olarak öğretim görevinde bulunan ve 22 nci maddeye göre resmî ve özel bir işi bulunmayan profesör, doçent ve asil asistanlara aylıkları ile Akademi Başkanlığı, Akademi Başkan Yardımcılığı, Enstitü Müdürlüğü, Laboratuvar Şefliği gibi Akademi içinde alınan ücretli yönetim hiz-

BÜTÇE PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanununun birinci ve yirmibirinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna dört ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 7334 sayılı Kanunun 1 ve 21 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri bilimsel özekliği ve tüzel kişiliği haiz eğitim, öğretim ve araştırma yapan yüksek dereceli akademik kurumlardır.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri bir tek katma bütçe ile yönetilir. Akademilerin ita âmirleri, Akademi Başkanlarıdır. Tahakkuk memurlarını kendileri tâyin eder. Akademilerin bütçe hazırlıklarını Profesörler Kurulları yapar, bütçe Temmuz ayının sonuna kadar Millî Eğitim Bakanlığına sunulur.

Madde 21. — Akademi profesörleri, doçentleri, Devlet memurları için kabul edilmiş olan belli çalışma saatlerinde görevlerinin gerektirdiği yerlerde bulunmakla, bağlı olduğu bilim ve ihtisas kolunda araştırma, çalışma ve yayımlar yapmak ve yardımcılara yaptırmakla, öğrencilere belli kabul saatleri ayırmak onlara gerekli sahalarda yardım etmek ve yol göstermekle, Profesörler Meclisi Yönetim Kurulu veya Akademilerarası Kurul tarafından kendilerine verilen işleri görmekle, Akademiye kurulacak komisyonlarda bulunmakla veya kendilerine verilecek başka geçici görevleri yapmakla yükümlüdürler. Ancak belli çalışma saatlerinden haftada 8 saati aşmamak ve Akademideki görevlerine hâlel vermemek şartıyla, meslekleriyle uygun olan bilim ve ihtisaslarına giren serbest işleri yapabilirler ve ek görev tazminatını gerektiren hizmetlerden başka, 3656 sayılı Kanunun 18 nci maddesi esaslarına göre adı geçen maddede yazılı görevlerden yalnız birini alabilirler.

Akademi ve akademilere bağlı kurumlarda, fiilî olarak öğretim görevinde bulunan ve 22 nci maddeye göre resmî ve özel bir işi bulunmayan öğretim üye ve yardımcılara aylıkları ile Akademi Başkanlığı, Akademi Başkan Yardımcılığı, Enstitü Müdürlüğü, Laboratuvar Şefliği gibi Akademi içinde alınan ücretli yönetim

(Hükümetin Teklifi)

metlerine ait ek görev tazminatından ve devrim tarihi dersi veya konferans ücretlerinden başka Akademideki lâboratuvar, seminer gibi çalışmalarına karşılık her ay aşağıdaki miktarlar üzerinden Akademi tazminatı verilir. Bu ödemelerde 28 Şubat 1958 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 3 neü madesi hükmü uygulanmaz.

Profesörlere	1 000
Doçentlere	600
Doktor - Asil Asistanlara	400
Asil Asistanlara	200

Üniversite ve diğer İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi öğretim üeleriyle, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinde öğretim yapacak nitelikleri haiz olup 3656 sayılı Kanunun 18 neü maddesine göre Akademilerde görev alacak olanların bu görevlerinden dolayı aylık veya ücret almaları esas görevlerine ait tazminatlarına hâlel getirmez.»

MADDE 2. — Aynı kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir:

EK MADDE 1. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri bağış ve vasiyet kabulüne, istikraz ve benzerlerinden başka her türlü hukukî işlemler yapmaya yetkilidirler :

İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerine bağışlanan veya vasiyet edilen paralar karşılığında Akademilerin taşınmaz mal edinmeleri halinde bunlar da adlarına tapu kütüğüne kaydolunur.

Bağış ve vasiyetlerin kullanılmasında bağışçıyanların veya vasiyet yapanların koydukları, kanuna göre muteber kayıtlara ve şartlara uyulur.

EK MADDE 2. — İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin gelir kaynakları şunlardır.

Bütçe ve Plân Komisyonunun değişikliği

hizmetlerine ait ek görev tazminatından ve devrim tarihi dersi veya konferans ücretlerinden başka, Akademideki lâboratuvar, seminer gibi çalışmalarına karşılık, her ay, 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu ile ek ve tadillerinde yer alan hükümler dairesinde tazminat verilir. Bu ödemelerde 28 Şubat 1958 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 3 neü maddesi hükmü uygulanmaz.

Üniversite ve diğer İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi öğretim üeleriyle, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinde öğretim yapacak nitelikleri haiz olup 3656 sayılı Kanunun 18 neü maddesine göre Akademilerde görev alacak olanların bu görevlerinden dolayı aylık veya ücret almaları esas görevlerine ait tazminatlarına hâlel getirmez.

4936 sayılı Kanunun 62 neü maddesi hükmü ek ve değişiklikleri ile birlikte aynen Akademi mensupları hakkında da uygulanır. Bu maddede sözü geçen organlardan Üniversite Senatosu yerine Akademilerarası Kurul, Fakülte Profesörler Kurulu yerine Akademi Profesörler Kurulu, Fakülte Dekanı yerine Akademi Reisi aynı görevleri yaparlar. Bu hususla ilgili tahsisat akademiler bütçesine konulur.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri öğretim üye ve yardımcılarının personel rejimi 4936 sayılı Kanun ve ek ve tadilleri hükümleri dairesinde yürütülür.

MADDE 2. — Tasarının 2 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Bütçe ve Plân Komisyonunun değişikliği

- a) Genel Bütçeden verilecek ödenekler,
- b) Özel idare ve belediyelere ve başka kurumlara yapılacak yardımlar,
- c) Akademilere alınacak hanelar ve ücretler,
- d) Akademilerde yaptırılacak araştırma ve danışmalar karşılığı olarak ilgili kuruluş ve kişilerden alınacak paralar.
- e) Yayın satış gelirleri,
- f) Akademilerin taşınır ve taşınmaz mallarının gelirleri,
- g) Bağışlar ve vasiyetler,

EK MADDE 3. — Her Akademiye, 100 000 liraya kadar, bütçelerine konuylacak ödeneklerden döner sermaye verilebilir.

Bu döner sermayenin, Akademiler arasında dağıtılması, gerekirse birinden diğerine aktarılması Millî Eğitim Bakanlığınca yapılır. Döner sermayede çalışan personelin ücretlerinin ödeme şekli, alım, satım, sarf usulleri, diğer muameleleri ile elde edilecek kâr hakkındaki işlemler özel yönetmelikle belirtilir.

Bu yönetmelik, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içinde Maliye ve Millî Eğitim bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesince birlikte hazırlanır.

Döner sermayenin, demirbaş, malzeme ve sair ayniyat kayıt, muhafaza ve hesap işlemlerinde Devlet Ayniyat Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Her malî yılın sonundan itibaren üç ay içinde döner sermayenin bilânçosu ile gelir ve gider belgeleri Sayıştayın inceleme ve denetimi için hazır bulundurulur.

EK MADDE 4. — Döner sermayenin hesap yılı malî yıldır. Bu sermayenin işlemleri 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu hükümlerine tabi değıldir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

17 . 1 . 1968

Başbakan
S. Demirel

Devlet Bakanı
S. Öztürk

M. Meclisi

MADDE 3. — Tasarımın 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarımın 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 849)

(Hükümetin Teklifi)

Devlet Bakanı <i>H. Atabeyli</i>	Devlet Bakanı <i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı <i>S. T. Müftüoğlu</i>	Adalet Bakanı <i>H. Dinçer</i>
Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İşleri Bakanı <i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı V. <i>F. Sükan</i>	Maliye Bakanı <i>C. Bülgehan</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>İ. Ertem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>O. Alp</i>
Ticaret Bakanı <i>A. Türkel</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>V. A. Özkan</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>İ. Tekin</i>	Tarım Bakanı <i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Bilgiç</i>	Çalışma Bakanı <i>A. N. Erdem</i>
Sanayi Bakanı <i>M. Turgut</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>R. Sezgin</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Kürşad</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Mentешеoğlu</i>
Köy İşleri Bakanı <i>T. Toker</i>	

